

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
వసంత ఋతువు, చైత్ర మాసం

- 330

శుక్ల అష్టమి - 16.04.2024
పుష్యమి - మంగళవారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే, సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం, సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం, ఏకోనచత్వారింశస్సర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

సాధ్వీనాం హి స్థితానాం తు శీలే సత్యే శ్రుతే శమే ।
స్త్రీణాం పవిత్రం పరమం పతిరేకో విశిష్యతే ॥ 39.24 ॥

స త్వయా నావమస్తవ్యః పుత్రః ప్రవ్రాజితో మమ ।
తవ దైవతమస్త్యేషః నిర్ధనస్సధనోఽపి వా ॥ 39.25 ॥

విజ్ఞాయ వచనం సీతా తస్యా ధర్మార్థసంహితమ్ ।
కృతాఙ్గాలిరువాచేదం శ్వశ్రూమభిముఖే స్థితామ్ ॥ 39.26 ॥

కరిష్యే సర్వమేవాహమ్ ఆర్యా యదనుశాస్తి మామ్ ।
అభిజ్ఞాఽస్మి యథా భర్తుః త్వర్తితవ్యం శ్రుతం చ మే ॥ 39.27 ॥

న మామసజ్జనేనార్యా సమానయితుమర్హతి ।
ధర్మాద్విచలితుం నాహమ్ అలం చన్ద్రాదివ ప్రభా ॥ 39.28 ॥

నాతన్వీ వాద్యతే వీణా నాచక్రో వర్తతే రథః ।
నాపతిస్సుఖమేధేత యా స్యాదపి శతాత్మజా ॥ 39.29 ॥

మితం దదాతి హి పితా మితం మాతా మితం సుతః ।
అమితస్య హి దాతారం భర్తారం కా న పూజయేత్ ॥ 39.30 ॥

సాఽహమేవంగతా శ్రేష్ఠా శ్రుతధర్మపరావరా ।
ఆర్యే కిమవమన్యేఽహం స్త్రీణాం భర్తా హి దైవతమ్ ॥ 39.31 ॥

సీతాయా వచనం శ్రుత్వా కౌసల్యా హృదయఙ్గమమ్ ।
శుద్ధసత్త్వా ముమోచాశ్రు సహసా దుఃఖహర్షజమ్ ॥ 39.32 ॥

తాం ప్రాజ్ఞలిరభిక్రమ్య మాతృమధ్యేఽతిసత్కృతామ్ ।
రామః పరమధర్మాత్మా మాతరం వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 39.33 ॥

అమ్బు మా దుఃఖితా భూస్త్వం పశ్య త్వం పితరం మమ ॥
క్షయో హి వనవాసస్య క్షిప్రమేవ భవిష్యతి ॥ 39.34 ॥

సుప్తాయాస్తే గమిష్యన్తి నవ వర్షాణి పఞ్చ చ ।
సా సమగ్రమిహ ప్రాప్తం మాం ద్రక్ష్యసి సుహృద్భృతమ్ ॥ 39.35 ॥

ఏతావదభినీతార్థమ్ ఉక్త్వా స జననీం వచః ।
త్రయశ్శతశతార్థాశ్చ దదర్శావేక్ష్య మాతరః ॥ 39.36 ॥

తాశ్చాపి స తదైవార్తా మాత్యార్థశరథాత్మజః ।
ధర్మయుక్తమిదం వాక్యం నిజగాద కృతాశ్జలిః ॥ 39.37 ॥

సంవాసాత్ పురుషం కించిత్ అజ్ఞానాద్వాఽపి యత్కృతమ్ ।
తన్నే సమనుజానీత సర్వాశ్చామస్త్రయామి వః ॥ 39.38 ॥

వచనం రాఘవస్వైతత్ ధర్మయుక్తం సమాహితమ్ ।
శుశ్రువుస్తాస్త్రియస్సర్వాః శోకోపహతచేతసః ॥ 39.39 ॥

జజ్ఞేఽథ తాసాం సన్నాదః క్రౌశ్చీనామివ నిస్వనః ।
మానవేన్ద్రస్య భార్యాణామ ఏవం వదతి రాఘవే ॥ 39.40 ॥

మురజపణవమేఘఘోషవత్, దశరథవేశ్మ బభూవ యత్పురా ।
విలపితపరిదేవనాకులం, వ్యసనగతం తదభూత్ సుదుఃఖితమ్ ॥ 39.41 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే ఏకోనచత్వారింశస్సర్గః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరామచంద్ర ఏరబ్రహ్మాణే నమః ॥

❧ **అథ భస్మస్థి ధ్యేనమ్** ❧

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగానే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రీయం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠంతి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవంతి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ, సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే, సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్తహస్తాస్థినో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యంతు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వంతు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రాధ్నో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

